N°. 63.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 8 AUGUSTUS.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Augustus.

De werkzaamheden der Wetgevende Vergadering spoeden ten einde. Het budget van ontvangsten, dat in de laatste zittingen behandeld is en de stemming waarover nader zal plaats hebben, heeft slechts tot weinige beschouwingen van algemeen belang aanleiding gegeven. Het langdurigst werd beraadslaagd over het voorstel om de grondbelasting met 27 millioenen francs te verminderen, daar sommigen het ééne departement in deze meer wilden bevoordeelen dan het andere, terwijl de Regering alle departementen daarin gelijkelijk wilde doen deelen; het gevoelen der Regering werd ten slotte met 358 tegen 163 stemmen goedgekeurd. Eenige leden vonden bij de behandeling der begrooting aanleiding tot het voorstel, om de belasting op de dranken af te schaffen, doch dit voorstel werd met 339 tegen 166 stemmen verworpen. — De Vergadering heeft de behandeling der aanhangige spoorwegwetten vervolgd en zal die aanstaanden maandag voortzetten.

— Eergisteren is in de vergadering geweigerd eene aanvrage tot geregtelijke vervolging van den heer *Victor Hennequin*, in weerwil van de ondersteuning der commissie met het onderzoek deswege belast en voornamentlijk van die des heeren *Baze*, rapporteur dier commissie.

Verder heeft men de laatste artikels van het budjet van ontvangsten aangenomen. — De aanneming van het budjet in zijn geheel zal eerst later plaats hebben, dewijl men door de verschuiving daarvan de leden der meerderheid zoo lang mogelijk in de vergadering tracht te houden.

In de vergadering werd veel gesproken over onlusten te Marseille. De Commissie voor gezondheid aldaar was opgeheven, en vervangen door een buitengewoon kommissaris, aldus ingerigt omdat de quarantaine voor schepen, die van plaatsen aankomen, alwaar de cholera heerscht, door den minister was verkort, iets waartegen de Commissie zich gedrongen gevoelde op te komen. Daardoor was gisting ontstaan, die in oproer zou zijn opgelost, zoo niet de regering krachtdadige maatregelen in het werk gesteld had. Men ziet nadere berigten te gemoet.

— Verscheidene Parijsche dagbladen deelen eenen brief van den heer *Guizot* mede, waarin deze heer de beweegredenen ontwikkelt, welke hem hebben doen besluiten om de kandidatuur niet aan te nemen, tot de vertegenwoordiging van het instituut in den Hoogen Raad van openbaar onderwijs. De heer *Guizot* geeft daarin zijne meening te kennen, dat hij ten opzigte van het onderwijs noch de magt van den Staat, noch die der geestelijkheid erkent, en dat volgens zijn denkbeeld er zoo wel scholen door de eene als door de andere ingesteld behoorden te zijn, opdat elk ouder kiezen kon, werwaarts hij zijne kinderen wilde zenden. De omstandigheden schijnen dus zijne vroegere meening te hebben gewijzigd, daar hij zich thans een voorstander van de vrijheid van onderwijs verklaart te zijn.

— Zoo wel in de departementen als in Parijs gevoelt men reeds den drukkenden invloed van de wet op de drukpers. Van verschillende kanten hoort men van het ophouden van dagbladen, zoo gematigden als opposanten.

— Uit de departementen ontvangt men nog gedurig berigten van aanvragen van de arrondissements-raden tot herziening der Grondwet, aan de regering. Terwijl sommige prefecten die aanvragen opzenden, weigeren anderen die in omgekeerden zin in te zenden, volgens welke men namentlijk wil, dat de Grondwet eerst veranderd wordt op den door haarzelve bestemden tijd. Zij werpen deze voorstellen tegen, dat de arrondissements-raden onbevoegd zijn, om zich met politieke aangelegenheden te bemoeijen, en dat de aanvrage daarvan onnoodig is, dewijl men, indien men niet besluiten mogt tot eene dadelijke herziening, dezelve toch zeker op den door de wet bepaalden tijd zal bewerkstelligen.

— In het Kabinet van den President der Republiek op het Elysée is eergisteren een langdurige Ministerraad gehouden. Lord *Normanby* kwam heden morgen in deze hoofdstad en hield eene conferentie met den Minister van Buitenlandsche Zaken.

Het Sleeswijk-Holsteinsche vraagstuk houdt de kabinetten van Londen en Parijs thans druk bezig en veelvuldige depêches worden dienaangaande gewisseld. Er is sprake van eene bemiddeling in deze, welke door Frankrijk en Engeland gezamenlijk aan de strijdvoerende partijen zou worden aangeboden, maar bij lord *Palmertson* nog al tegenkanting moet vinden, omdat deze, naar men meent, met leedwezen de laatste vonken van het revolutionnaire vuur zou zien uitdooven.

— De Minister van Oorlog hoopt vóór het einde des jaars het effectief des legers tot op 388,000 man en 92,000 paarden te kunnen verminderen. Hij heeft een crediet van 185,000 francs aangevraagd voor de vorming van het legerkamp te Versailles.

— Men weet niet wat daarvan te moeten denken, maar met zekerheid wordt verhaald, dat de heer *Guizot* zich naar Wiesbaden zal begeven, om aldaar de verzoening van de beide takken der familie *Bourbon* te bewerken; hij zou in die verzoening voor Frankrijk het grootste heil zien.

— Voor eenige dagen had een oud soldaat uit de dagen van het Keizerrijk, die in eenen behoeftigen stand leefde, bij den president der republiek een verzoek ingediend om eenige ondersteuning. Gisteren begaf de president zich te voet en incognito naar de woning van den grijzen krijgsman, in de Rue du Jour. Hij trad met hem in gesprek, ondervroeg hem over zijne omstandigheden en liet zich door den veteraan van de veldtogten verhalen welke deze had bijgewoond. De oude soldaat vertelde o. a. met tranen in de oogen, dat hij de laatste oogenblikken van Prins *Poniatowski*, toen deze verdronk, had bijgewoond, en dat hij vruchtelooze pogingen had aangewend om dien dapperen generaal nog te redden. De president was zeer aangedaan door het ongekunsteld verhaal van den ouden soldaat, en liet bij zijn vertrek een ruim bewijs zijner mildheid achter, terwijl hij hem verzekerde dat zijne aanvraag om ondersteuning in gunstige aanmerking genomen zou worden.

— De monniken van den St. Bernard hebben de tusschenkomst der Fransche Regering ingeroepen, om van het Zwitsersch Directorium teruggave te erlangen van de goederen, van welke zij, ten gevolge der omwenteling, zijn beroofd.

— Volgens de laatste berigten uit Napels waren de geschillen tusschen de Napelsche en Engelsche gouvernementen zoo goed als vereffend. Eene gemengde commissie van Napolitanen en vreemdelingen was benoemd, om het bedrag der schadeloostelling te bepalen, tot welker voldoening de Napelsche regering, wat het beginsel betreft, erkend had verpligt te zijn. Dezelfde berigten melden dat men evenmin voor ernstige gevolgen beducht was van het gerezen geschil met Spanje ter zake van het huwelijk des Graven *de Montemolin*. In navolging van het Spaansche kabinet zou het Napelsche zijnen gezant uit Madrid terugroepen, en de beide hoven zouden zich voortaan eenvoudig door zaakgelastigden bij elkander doen vertegenwoordigen. Verdere gevolgen zou de zaak niet hebben.

— De Turijnsche dagbladen berigten dat het Sardinische gouvernement op de tweede nota van den Pauselijken Stoel, waarbij tegen de geregtelijke vervolging van den aartsbisschop van Sassari, even als vroeger tegen die van den aartsbisschop van Turijn geprotesteerd was, in zeer krachtige bewoordingen geantwoord, en aan zijnen zaakgelastigde te Rome zijne ontevredenheid daarover te kennen gegeven heeft, dat hij die nota niet aan de pauselijke regering teruggezonden en niet op de verandering van eenige uitdrukkingen daarin aangedrongen heeft, alvorens ze aan te nemen.

— De Koningin van Spanje is genoegzaam hersteld en zou den 29 Julij laatstleden de werkzaamheden met hare Ministers hervatten. Het vertrek van den Hertog en de Hertogin *van Montpensier* van Madrid was op den 1 dezer bepaald; zij zouden eerst naar Sevilla en later naar Engeland reizen, om *Lodewijk Filips* een bezoek te brengen. Lord *Howden*, de Engelsche gezant, werd den 8 Augustus in de Spaansche hoofdstad verwacht. — In den nacht van den 28 op den 29 Julij waren te Madrid eenige Carlisten in hechtenis genomen, ten gevolge van de ontdekking eener zamenzwering, waarin ook eenige geestelijken waren betrokken.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 54,80; 5 pCt. 96,25; Ardoins 5 pCt. 12 7/16.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den Augustus.

Het verlies der Denen in den slag bij Idstedt wordt door henzelven op ruim vierduizend man gesteld, anderen zeggen dat het nog veel grooter is. Onder hunne gesneuvelden behoort de dappere generaal *Schleppengrell*.

Den 1 dezer was het Holsteinsch leger ter wederzijde van de Eider geconcentreerd; de voorposten stonden te Sehestedt. Het hoofdkwartier was te Rendsburg, de toegangen tot welke vesting afgesloten zijn. Deensche voorposten vertoonden zich tot aan de Eider. Het Sleeswijk-Holsteinsch leger is weder nagenoeg voltallig. Het 13de bataillon van dat leger, hetwelk zich in den slag bij Idstedt aan pligtverzuim schuldig heeft gemaakt, is bestraft, en twee officieren daarvan zijn door den krijgsraad veroordeeld.

Donderdag morgen had in de omstreken van Frederikstad, waar het eerste Holsteinsche jagerkorps staat, een voorpostengevecht plaats. De Denen verschansen zich bij Cropp. Het 9de Holsteinsche bataillon is uit Rendsburg westwaarts opgerukt.

— De Denen verschansen zich bij Geltorf zoo vast dat zij aldaar bezwaarlijk met goed gevolg zullen kunnen worden aangevallen; hetzelfde geschiedt van de Sleeswijk-Holsteinsche zijde bij Rendsburg. Generaal

Willisen heeft eene nieuwe proclamatie uitgevaardigd, waarin hij ten slotte de verwachting te kennen geeft, dat de Denen, die in het open veld niet dan na bloedigen strijd den slag hebben gewonnen, het niet wagen zullen hem in zijne tegenwoordige verschansing aan te vallen.

— De heer *H. von Gagern* is van Berlijn naar Holstein vertrokken, om zich aan de belangen der Hertogdommen te wijden, echter vermoedelijk niet in militaire betrekking, zoo als sommige dagbladen verzekerd hebben. Door conferentien met meer dan één Pruissisch Minister, alvorens bij Berlijn verliet, moet hij zich hebben overtuigd dat Pruissen niets wezenlijks ten voordeele van Sleeswijk en Holstein doen zal.

— De generaal *von Willisen*, thans opperbevelhebber van het Sleeswijk-Holsteinsch leger, is nagenoeg zestig jaren oud en uit eene adellijke Pruissische familie gesproten. Reeds in 1806 trad hij de militaire loopbaan in. Nadat het Pruissisch leger bij Jena en Auerstadt verslagen was, keerde hij naar Halle terug en wijdde zich daar aan de studien. Naardien de Saalkreits bij het koningrijk Westfalen gevoegd en ook daar de militaire conscriptie ingevoerd werd, trachtte *von Willisen* zich daaraan te onttrekken, maar dit mislukte en hij werd gedurende langen tijd te Kassel in een toren opgesloten. In 1809 ontvlugtte hij, begaf zich te Weenen in een vrijkorps, streed in Tyrol en Italië tegen de Franschen mede en keerde eenige jaren later in de Pruissische dienst terug. Gedurende 1813 tot 1815 was hij hoofdman bij den generalen staf des veldmaarschalks *Blücher*. Nog eenigen tijd na het sluiten van den vrede bleef hij in die betrekking, maar werd toen onderwijzer in de algemeene krijgsschool te Berlijn. Later plaatste hij in een militair weekblad raadgevingen aan de Poolsche opstandelingen, die hem tijdelijk zijnen rang als majoor deden verliezen. In 1840 gaf hij een werk over de kunst van oorlogvoeren uit, dat bij velen grooten bijval, bij anderen hevige wederspraak vond. In 1841 stond hij als overste te Stettin en Posen, later klom hij tot de rangen van kommandant eener brigade en generaal-majoor op. Bij de gebeurtenissen van 1848 mishaagde zijn gedrag in Posen de Pruissische Regering, hij begaf zich toen in het leger van den veldmaarschalk *Radetzky*, woonde het beleg van Malghera bij, en vervaardigde intusschen zijn laatste werk, over den Italiaanschen veldtogt van 1848. Bij de groote bevordering in het Pruissisch leger in 1849 werd *von Willisen* overgeslagen, en deze omstandigheid noopte hem zijn ontslag te verlangen, dat hem, met den titel van luitenant-generaal, bewilligd werd. Eenige maanden later wijdde hij zich aan de zaak der Hertogdommen.

— Gisteren ochtend heeft het Staten-Congres eene zitting gehouden, welke echter slechts van korten duur is geweest. Wat daarin is besproken, is niet bekend, doch, volgens de in omloop zijnde geruchten, moet men zijn overeengekomen, om binnen eenige dagen de besluiten van het Congres, ten aanzien van de regeling der algemeene Staatkundige verwikkelingen in Duitschland, in druk uit te geven. Op nieuw wordt verzekerd, dat het hertogdom Nassau uit de Duitsch-Pruissische unie teruggetreden is, en zich aan het Staten-Congres aangesloten heeft. De voorzitter van het ministerie in dien Staat, de heer *von Wintzigerode*, die naar Berlijn is vertrokken, moet, naar men zegt, belast zijn met het overbrengen van dit besluit des Hertogs aan de Pruissische regering.

— De bankiershuizen *Rothschild* en *Smidt* hebben met de regering van het groothertogdom Hessen eene leening van 2 millioen fl. gesloten, tegen den koers van 94 per cent en eene rente van $4^1/_2$ per cent.

— Tegen het bijeenroepen van een meer beperkten Bondsraad door Oostenrijk schijnen zich nieuwe hinderpalen opgedaan te hebben.

Het versterkt Oostenrijksch legerkorps in Boheme zal, naar men uit Weenen schrijft, zoo al niet ontbonden, dan toch aanmerkelijk verminderd worden. Noch naar Boheme noch naar Italië gaan, volgens deze berigten, troepen af; hetwelk dus lijnregt met vroeger vermelde geruchten aangaande versterking der Oostenrijksche krijgsmagt in die oorden strijdt.

— De Oostenrijksche bladen schatten, dat de verminderingen bij het Oostenrijksche leger een zesde der thans voor het leger gebruikte sommen zullen besparen.

ENGELAND.

LONDEN, den 3den Augustus.

In de zitting van het Lagerhuis van Woensdag is de verdere behandeling der wet op het des zondags drijven van kleinen handel tot de volgende zitting uitgesteld. In de ochtendzitting van donderdag werden de wijzigingen, door de Lords in de wet op het bestuur der Australische kolonien gemaakt, goedgekeurd. Lord *Palmerston* zeide, in den aanvang der avondzitting, ter beantwoording eener vraag van den heer *Hume*, dat Engelands eischen tegen Toskane ongeveer 1500 ponden sterling beliepen, en voortsproten uit het plunderen der huizen van Engelsche onderdanen te Livorno, door Oostenrijksche troepen in soldij van het Toskaansch Gouvernement, niettegenstaande die huizen als door Engelschen bewoond gekenmerkt waren.

De Procureur-Generaal deelde daarna zijn voornemen mede om maandag de volgende voorstellen te doen:

«Dat de baron *Lionel Nathan de Rothschild* geen regt heeft om in dit Huis te stemmen, noch gedurende eenige beraadslaging daarin zitting te hebben, voor dat hij den eed van abjuratie in den bij de wet voorgeschreven vorm zal hebben afgelegd. — Dat dit Huis, bij de eerste gelegenheid in de volgende Parlementszitting, den vorm van den eed van abjuratie in ernstige overweging nemen zal, met het doel om Hr. Ms. onderdanen die de Joodsche Godsdienst belijden te ontlasten.»

Gisteren zeide de heer *Hume* dat hij een amendement op die voorstellen zal opperen. In den loop dier zitting heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaard dat de Regering vooreerst niet voornemens was een ontwerp tot verplaatsing der groote veemarkt in Smithfield in te dienen.

— Luidens den *Times*, heeft gisteren avond aan het bureau van buitenlandsche zaken de definitive onderteekening plaats gehad van het protocol, betrekkelijk de Deensche aangelegenheden, welk stuk reeds werkelijk den 4 Junij ll. in hoofdzaak zamengesteld, doch sedert nog eenigzins gewijzigd is. Bewust protocol is thans door de gevolmagtigde vertegenwoordigers van Frankrijk, Rusland, Groot-Brittanje, Denemarken en Zweden geteekend, terwijl de onderteekening van den Oostenrijkschen zaakgelastigde, tot nadere aanneming van hetzelve door diens gouvernement, voor alsnog verschoven is. De Pruissische gevolmagtigde gezant heeft zich bij deze gelegenheid, even als vroeger, afwezig gehouden.

— De in het jaar 1849 in Engeland geopende spoorwegen, of gedeelten daarvan, hebben eene lengte van 630 mijlen; in Schotland 108, en in Ierland 131, te zamen 869 mijlen. De met het einde van dat jaar geopende spoorwegen hadden alzoo eene lengte: in Engeland van 4656, in Schotland 846, in Ierland 494, te zamen 5996 mijlen.

— Er zijn berigten ontvangen van de laatstelijk ter opsporing van sir *John Franklin* uitgezonden expeditie; zij was den 23 Junij bij de Walvischeilanden, doch had nog niets van de vermiste schepen ontdekt.

— De beroemde luchtreiziger *Green* is woensdag, in navolging van den Franschman *Poitevin*, hier ook met een klein paard opgestegen, ten aanschouwe van een talrijke menigte, het grootste deel van welke met deze nieuwigheid, waardoor de aërostiek tot eene bloote volks-vermakelijkheid verlaagd wordt, weinig ingenomen scheen te zijn.

— Eergisteren avond ontstond in Parkhurst alhier brand, in de onlangs gebouwde gevangenis voor jeugdige veroordeelden, en vernielde dat gebouw ten deele. Men meent grond te hebben voor het vermoeden, dat eenige der daarin bewaarden den brand gesticht hebben, ten einde te midden der verwarring te kunnen ontkomen.

— Op den spoorweg tusschen Edinburg en Glasgow zijn donderdag twee treinen tegen elkander gestooten, waardoor vijf of zes menschen het leven verloren hebben en een veel grooter aantal zwaar bezeerd is.

— In de laatste berigten uit Ierland wordt verzekerd, dat de ziekte onder het aardappelen-gewas daar te lande zoo gering is, dat zij niet de minste bekommering baart.

— Berigten uit Natal melden, dat er zich alreeds 100,000 inboorlingen vrijwillig onder Britsche bescherming hebben nedergezet; dat de vooruitzigten dier kolonie zeer gunstig zijn; dat klimaat en grond allezins voordeelig zijn en de inboorling zich al meer en meer op den landbouw begint toe te leggen.

— Blijkens berigten uit Konstantinopel, van den 19den, heeft nu ook de Porte, op het voorbeeld van andere regeringen, eene commissie benoemd, om de voortbrengselen van Turksche nijverheid voor de Londensche tentoonstelling van 1851, in ontvang te nemen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 7den Augustus.

Maandag is alhier de 22ste verjaardag van prinses *Louisa*, kroonprinses van Zweden, dochter van HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik* der Nederlanden, op de gebruikelijke wijze gevierd.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal, heeft in hare zitting van Maandag 5 Augustus de algemeene beraadslagingen aangevangen over de ontwerpen van wet tot regeling van de Nederlandsche scheepvaart. Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten eerst te beraadslagen over het geheel dier wetsontwerpen en, na afloop daarvan, over elk der ontwerpen afzonderlijk.

De heeren *Blankenheym*, *'t Hooft* en *van Beeck Vollenhoven* hebben de ontwerpen verdedigd en zich voor dezelve verklaard. De heer *Groeninx van Zoelen* heeft zich over het algemeen met de strekking dier ontwerpen kunnen vereenigen, doch zal den verderen loop der discussiën afwachten alvorens zijne stem te bepalen.

De heeren *Engelkens* en *Hoffman* hebben de ontwerpen breedvoerig bestreden.

De Minister van Finantien heeft bereids op eenige punten, door die heeren in het midden gebragt, geantwoord.

Het vervolg der beraadslagingen, die van tien tot half vijf ure geduurd hebben, is bepaald op den volgenden ochtend ten tien ure.

In die zitting is de wet litt. A *aangenomen* met 30 tegen 2 stemmen; de wet litt. B met *algemeene* stemmen; de wet litt. C met 30 tegen 2 stemmen. De twee tegenstemmers omtrent wet A en C waren de heeren *Engelkens* en *Hoffman*.

De heer *Taets van Amerongen* heeft inlichtingen gevraagd aan de commissie voor de stenographie omtrent het achterblijven der redevoeringen van den minister *Thorbecke* in het Bijblad. De heer *Gevers*, lid dier commissie, heeft dit toegeschreven aan het niet teruggeven van het ter naziening gegeven verslag aan den minister, en voorts te kennen gegeven dat eene nadere organisatie te dien aanzien volgen zal te gelijk met eene herziening van het reglement op de stenographie.

De heer *Hoffman* heeft wijders te kennen gegeven, dat, aangezien de regering zich nog niet heeft uitgelaten omtrent de al- of niet-ontbinding der Kamers na de invoering der nieuwe kies- en provinciale wetten, — hij voor zich, als gekozen volgens het voorloopig kiesreglement, zijn ontslag als lid der Eerste Kamer bij den voorzitter zal indienen.

Daarna is de vergadering gesloten; er zijn geene werkzaamheden op dit oogenblik meer aanhangig.

— Men verneemt, dat in de laatste dagen bij het Gouvernement in gereedheid gebragt is een ontwerp van wet tot uitvoering van art. 10 der Grondwet, waarbij het regt der ingezetenen tot vereeniging en vergadering

wordt erkend en dat wijders bepaalt, dat de wet regelt en beperkt de uitoefening van dat regt in het belang der openbare orde. Het is een der ontwerpen, die in het vijfde der additionele artikelen van de Grondwet worden opgenoemd, en welke in de twee eerste Zittingen der Staten-Generaal moeten worden aangeboden. De overige ontwerpen, welke volgens dat art. nog gedurende de tegenwoordige Zitting moeten worden voorgedragen, zijn: 1°. de gemeentewet; 2°. de wet betreffende de verantwoordelijkheid der Ministers; 3°. de nieuwe regterlijke inrigting; 4°. het onderwijs, en 5°. het armbestuur.

Ook houdt men zich thans aan de Departementen van Algemeen Bestuur reeds bezig met het opmaken van de Staatsbegrooting voor den jare 1851, waarvan de ontwerpen, ingevolge art. 120 der Grondwet, jaarlijks aan de Tweede Kamer worden aangeboden, dadelijk na het openen der gewone vergadering van de Staten-Generaal en alzoo in de maand September aanstaande.

— De *Staats-Courant* van Dingsdag ll. behelst eene resolutie van den Minister van Binnenlandsche Zaken, bepalende de verdeeling tusschen de provinciën Noord-Brabant, Gelderland en Limburg van de nog beschikbare som van *f* 16,236.09^5, voortspruitende uit de opbrengst der algemeene collecte ten voordeele van de slagtoffers van den watersnood in den aanvang dezes jaars gehouden. Die verdeeling is als volgt: Noord-Brabant *f* 10,262.72^5, Gelderland *f* 3,700.15^5, Limburg *f* 2,273.21^5. Tevens worden de Provinciale Staten dier provinciën uitgenoodigd om met overleg en bijstand der Gemeentebesturen, elk het aan hunne provincie toegekende aandeel tusschen de noodlijdenden, dien het ontbreekt aan eigen middelen tot herstel van hun verlies, te verdeelen.

Het geheele bedrag der collecte heeft bedragen *f* 223,201.17, met inbegrip eener som van *f* 8000, vroeger bij koninklijk besluit uit 's Rijkskas ter beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant gesteld.

— Uit Gorinchem meldt men dat de heer mr. *A. Boxman*, afgevaardigde ter Tweede Kamer van de Staten-Generaal, met het einde der tegenwoordige Zitting ontslag zal nemen, als deelende in de bezwaren die tegen het aanblijven van de leden der Tweede Kamer, na de invoering der definitive kieswet, zijn geopperd.

— Zondag jl. is op het Loo aangekomen prins *Napoleon Bonaparte*, zoon van *Jerome Bonaparte* en neef van H. M. de Koningin.

— Maandag avond heeft de verkoop plaats gehad van de bouwmanswoning met aanhorigheden, gelegen onder de gemeente Rijswijk, in eigendom toebehoord hebbende aan wijlen Z. M. *Willem II*. Nadat dit perceel in veiling had opgebragt *f* 20,400, waarvan als toen provisioneel kooper was de heer *J. Langelaan* te 's Hage, is het afgemijnd voor *f* 22,000, door den heer *van de Kasteele*, te 's Gravezande qq.

— De heeren *Weimar* en *van Gogh* te 's Hage, hebben kennis gegeven, dat, uit hoofde der menigvuldige aanvragen om toegang-billetten tot de galerij der schilderijen van wijlen Z. M. *Willem II*, dezelve niet meer afgegeven worden, dan op schriftelijke aanvrage van bekende kunstliefhebbers.

Kunstenaars en liefhebbers worden thans van vele zijden naar de residentie gelokt, zoowel door de faam van de schoone *Willems-galerij*, als door vele andere schilderstukken en kunstvoorwerpen, die in den eerstvolgenden tijd te 's Hage ten verkoop zullen worden aangeboden.

— Het heeft H. M. de Koningin behaagd, aan het bestuur der *Vereeniging tot bevordering van ambachten onder de Israëliten* te 's Gravenhage, onder bescherming van Z. M. den Koning, een prachtig geschenk te doen toekomen, bestemd voor de loterij, ten behoeve der vereeniging, die in de maand December dezes jaars alhier zal plaats hebben.

— De onderhandelingen, die nopens de opdragt der betrekking van Gouverneur-Generaal over Nederl. Indië, aan den heer *G. L. Baud*, oud-minister van koloniën, mogten hebben plaats gehad, zijn afgesprongen.

— Aan de militaire apothekers der 3de klasse is bij Kon. besluit van 27 Julij jl. eene jaarwedde van *f* 700 (dusver was het *f* 600) toegestaan, even als aan de officieren van gezondheid der 3de klasse en aan de 2de luitenants is toegekend.

— Naar men verneemt, moet de rijks schoener *Atalante* den 1 Sept. van den Helder zeilen met het fregat *Prins Hendrik*, het stoomschip *Ardjoeno* en de korvet *Sumatra*, alle naar de Kaapverdische eilanden, van waar *de Prins Hendrik* en *Ardjoeno* naar O. Indië stevenen, en de *Atalante* met de *Sumatra* naar Nederland terugkeeren. Intusschen verwacht men het fregat *Prins van Oranje* van zijne reis terug, hetwelk dan met de *Sumatra*, naar de Middellandsche zee zal zeilen.

— Z. M. heeft lijfsbehoud geschonken aan *G. Hellebrekers* en *W. van Eyll*, door het hof van Limburg ter dood veroordeeld wegens moedwillige brandstichting; Z. M. heeft den eerste 12 jaren tuchthuisstraf met tepronkstelling, en den laatste 5 jaren correctionele gevangenisstraf opgelegd.

— Blijkens eenen nominatieven staat van het departement van oorlog, opgemaakt 21 Junij ll., zijn er in de laatste dagen 41 militairen of schepelingen der land- en zeemagt, met briefjes van ontslag weggezonden of bij regterlijke vonnissen vervallen verklaard van den militairen stand, en mogen dus bij de militaire magt niet meer worden aangenomen. Slechts vier van deze 41 manschappen hadden den graad van korporaal, de overigen waren ongegradueerd. Drie personen werden tot de straf des doods veroordeeld, waarvan twee tot den kogel en één tot onthoofding door middel der guillotine, doch alle drie zijn door den Koning begenadigd van de straf des doods en tot tuchthuisstraf verwezen.

— Door de Nederlandsche Handelmaatschappij zijn bevracht geworden 20 schepen, als: Voor Amsterdam 7; voor Rotterdam 9; voor Middelburg 3 en voor Schiedam 1.

— Uit Hulst wordt gemeld, dat de werkzaamheden tot daarstelling van het nieuwe uitwateringskanaal, door de vordering der werklieden van hooger loon eenige dagen gestaakt, Maandag jl. hetvat zijn.

— Wij geven hieronder, zegt de *Leidsche Courant*, hetgeen wij bij gerucht vernemen, aangaande het examen, dat gedurende de maand Augustus, volgens Zr. Ms. besluit van 30 Mei 1850, wordt afgenomen:

De examinandi worden bij twee-, drie- of viertallen vereenigd, naar mate het getal is, dat iederen dag moet geëxamineerd worden. In de drie eerste dagen der maand zijn 45 jongelieden geëxamineerd. Het geheel getal der examinandi is ongeveer 300. Na afloop van het examen wordt aan ieder der geëxamineerden een testimonium afgegeven, volgens model, door den Minister van Binnenlandsche Zaken voorgeschreven; op dit testimonium wordt aangeduid, welke graad van bekwaamheid door ieder van hen in elk vak is aan den dag gelegd. Deze graden worden aangeduid door de woorden *male*, *tenuiter*, *satis*, *bene*, *egregie*. *Satis* wordt gegeven wanneer de examinandus die mate van kennis toont te hebben, welke de ondervinding geleerd heeft, dat bij jongelieden van vrij goeden aanleg en geestvermogens pleegt gevonden te worden, die gedurende vijf à zes jaren *goed* onderwijs hebben genoten. Zoo het blijkt, dat eenig vak geheel of bijna geheel is verwaarloosd, wordt dit aangeduid door het woord *minime*.

— Men schrijft uit Zwol, van den 4den Augustus:

« Heden hield onze leeraar, Ds. *van Senden*, voor eene talrijke schare van misschien 4000 menschen, in de groote of Michaëli-kerk eene leerrede, die op alle aanwezigen eenen zigtbaren indruk maakte.

« Het was heden ruim 13 maanden geleden, dat Z. Eerw. van ons afscheid nam, om de reis naar het Oosten te aanvaarden, en thans, van eene aan zoovele wisselvalligheden en gevaren blootgestelde reis behouden teruggekomen, stortte hij zijn dankbaar gevoel uit voor den zigtbaren bijstand van den Allerhoogste. Z. Eerw. had daartoe tot tekst gekozen Gen. I vrs. 20, 21 en 22 eerste gedeelte.

« Treffend was 's mans schildering, in ruwe trekken slechts, van de gewijde plekken der geschiedenis, die hij gezien had, en de levendige indrukken daardoor opgewekt bij hem, die de studie van het heilige land sedert jaren tot de zijne gemaakt heeft.

« De wetenschap zal spoedig een rijk geschenk kunnen ontvangen in de uittegeven reisbeschrijving. De armen moeten dankbaar gedenken aan den dag van heden, die hun eene aanzienlijke collecte bezorgde."

— De heer *M. Chevalier* heeft een nieuw en gewigtig werk geschreven: *over de Munt*. De geleerde staathuishoudkundige behandelt daarin het vraagstuk, welken invloed de ontdekking en ontginning van de mijnen in Californië kunnen uitoefenen. Hij vindt daardoor aanleiding, het muntstelsel van de onderscheidene landen van Europa te onderzoeken, en zegt deswege, onder anderen:

« De regering van eene om hare voorzigtigheid en regtschapenheid te regt beroemde natie, de Nederlandsche namelijk, heeft in 1847 eene wet doen aannemen, waarbij bepaald werd, dat met het einde van 1850 de goudstukken hunne hoedanigheid van wettigen koers zouden verliezen, waaronder te verstaan is, dat de verpligte ontvangst daarvan zou ophouden; dienvolgens zou het zilver de eenige wettige munt des lands worden. Sedert 1849 is, in de vooronderstelling van de veranderingen, die men door de ontginning te Californië te gemoet zag, eene nieuwe wet aangenomen (den 20 September jl.), waarbij het goud onmiddellijk gedemonetiseerd wordt.

« Men kan zeggen, dat de Nederlanders, door het aannemen van de laatstgemelde wet, wel wat met haast zijn te werk gegaan; doch in soortgelijke zaken is overgroote spoed niet als een gebrek aan te rekenen, en het is beter, dat men de gebeurtenissen vooruitloopt, dan dat men er door worde voorbijgestreefd."

— Omtrent den toestand der gewassen in het land tusschen Maas en Waal wordt het volgende berigt:

« Thans is de staat der gewassen in dit district, over het algemeen, als bij uitstek gunstig te beschouwen, en is er alle reden, om zich in het vooruitzigt op een goeden oogst te verblijden. Aanhoudende val in de rivieren, in het begin van Mei, bad ten gevolge, dat het binnenwater geregeld kon afloopen. Schoon het reeds laat in den tijd was, is er echter op de weilanden nog meer haver gezaaid, dan men zich in den beginne had voorgesteld.

« Op het kool- en aveel-zaad schijnt de koude in het voorjaar geen nadeeligen invloed te hebben uitgeoefend. Het zaad heeft goed gebloeid, is zwaar van stam, en schijnt tamelijk goed geladen te zijn. De rogge, schoon niet zoo digt op het land staande, als in gewone vruchtbare jaren, heeft echter zooveel te meer zware halmen en airen, en schijnt bij het gewas van het vorige jaar niet achter te staan. Ook is de tarwe welig opgeschoten, en mag het gewas, zooverre het thans gevorderd is, als zeer gunstig beschouwd worden. Zomergarst, die in het district, vooral aan den Maaskant, veel gezaaid wordt, is goed opgekomen en staat voordeelig. Van de haver op de gescheurde weilanden valt nog weinig te zeggen; over het algemeen echter laat het gewas zich gunstig aanzien. Ook de weilanden zijn goed met gras bezet, en aan weide voor het vee is geen gebrek. Datzelfde geldt ook van de uiterwaarden, waarvan het gras op stam voor tamelijk goede prijzen verkocht wordt.

« Het gewas van appelen en peren is verre beneden het middelmatige; dat van peren schijnt iets beter te zijn; ook de kersen zijn grootendeels mislukt.

« Er zijn weder vele aardappelen gepoot. Men legt zich bepaaldelijk meer toe op die soorten, die men weet, dat vroeger minder van de bekende ziekte geleden hebben. Het loof is tot hiertoe groen en gaaf. Alleen bij eene vroegere soort (langwerpige kleine aardappelen), zoogenoemde muisjes,

die vroeger zeer aan de ziekte onderhevig waren, en daarom ook in deze streken veel in onbruik geraakt zijn, heeft men reeds onderscheidene struiken waargenomen, waarop de ziekte-verschijnselen zich blijkbaar vertoonden. Het kwaad vertoonde zich echter nog slechts aan weinig struiken, terwijl aan de overige nog geen spoor van zwarte vlekken te ontdekken, en overigens alle andere soorten van aardappelen tot hiertoe nog als gezegend te beschouwen zijn."

De *Morningpost* zegt, dat te Nottingham, waar de dames meestal tamboer-majoors lengte hebben, dezer dagen eene vrouw haren echtgenoot tot een tweegevecht, ten aanschouwe des publieks, uitgedaagd en dat de man, als gentleman van den eersten stempel, zich gehaast heeft die uitdaging aan te nemen. De beide strijders begaven zich naar een veld. De vrouw trok een aan de omstandigheid passend gewaad aan, ontdeed zich van hare halskralen en oorringen en wierp daarop haren galanten echtvriend den handschoen toe. Eene tallooze menigte stond rondom het slagveld geschaard, daar gansch Nottingham begeerig was om den uitslag van dezen vreemden strijd te vernemen. Onnoodig te zeggen, welke de wapenen waren, die door dit potige echtpaar werden gekozen. De gewone wapenen van John Bull zijn bekend, zij bezigen de door de natuur gesmede wapenen, die aan het uiteinde hunner armen hangen; het was een zuiver Britsch vuistgevecht, eene bokspartij. Dit gevecht duurde nagenoeg een uur en bestond in 15 hervattingen. Bij de eerste aanrakingen werden der dame bijkans de oogen ingeslagen en haar neusje met een aantal kneuzingen opgesmukt; maar weldra nam zij revanche en liet zij op het hoofd van haren man zulk eene geduchte bui van echtgenootschappelijke vuistslagen nederdalen, dat hij de herinnering daaraan niet spoedig zal vergeten. In het kort, bij de 15de hervatting, velde de kuische Anna haren tegenstander met zulk eenen geduchten slag tegen den grond, dat hij geruimen tijd levenloos bleef liggen. De vrouw werd overwinnaar verklaard, en na de zigtbare teekenen van het duel zoo goed mogelijk te hebben doen verdwijnen, keerde het dappere paar naar de echtelijke woning terug. Sedert dat voorval, aldus besluit de *Morningpost* het verhaal, heeft het krediet der mannen van Nottingham een gevoeligen schok ondergaan; het alvermogen van den baard heeft eene daling van 50 pCt. geleden en de coupon der vrouwelijke gehoorzaamheid wordt met verlies verhandeld.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 5 Augustus.

TARWE heden aan consumtie tot vorige prijzen, met redelijken handel, 133 ℔ puike oude witte Poolsche *f* 318; 130 ℔ bonte dito *f* 287, bij partijen; 130 ℔ oude dito dito *f* 295; 120, 124 ℔ Groninger aan de Zaan *f* 188, 195.

ROGGE met veel handel aan consumtie en speculatie. Zware gedroogde soorten *f* 7; Pruissische, enz. *f* 2 à 3 hooger. Er werd verkocht: 126 ℔ Pruissische-Pommer *f* 160; 124 ℔ jarige Pruissische *f* 156; 120 ℔ nieuwe dito, niet mooi, *f* 144; 119 ℔ Odessa *f* 138, 142; 122 ℔ Deensche *f* 143; 120, 122 ℔ Munstersche *f* 140, 144; 124 ℔ Geldersche *f* 153; 116, 117, 118 ℔ gedroogde *f* 140, 142, 144; alles meest bij partijen.

GERST tot vorige prijs met meer handel; 113 ℔ Deensche *f* 130.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen; 123, 125 ℔ Amersfoortsche *f* 158, 162.

KOOLZAAD. Er was heden 200 last aan, waarvan slechts een klein partijtje Westlandsch à 52 P. vl. werd verkocht. Op 9 vat dadelijk 1 P. vl. en op levering 1/2 P. vl. lager; in Aug. 54 1/2 P. vl.; Sept., Oct. en Nov. *f* 55 P. vl.; April 57 1/2 P. vl.

LIJNZAAD in een doen: 110 ℔ Petersb. *f* 275.

RAAPOLIE: op 6/w *f* 34 1/2; Vlieg. *f* 33 1/2; Sept. en Oct. *f* 33 1/4, 33, 33 1/8; Nov. en Dec. eerstk. *f* 33, 1/8; Mei eerstk. *f* 34.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 34 1/2; Vlieg. *f* 33 1/2.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39 1/2; Vlieg. *f* 38 1/2.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 56 à 60. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 6 3/4 à 8 3/4.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 6. AUGUSTUS 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	7,30	tot *f*	8,00.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	4,70	» »	4,75.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	4,90	» »	5,00.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	4,30.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,23 1/2.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,24.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Een dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	1,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,60.
Het 1000 Dood Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

TWEE HONDERD ELFDE STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

13e Trekking. No. 5736, *f* 100,000; No. 14370, *f* 25,000; Nos. 19771, 6037, 18587, 2568, 19340, ieder *f* 1000.

14e — No. 19453, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (6 *Augustus*) genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 57 5/16, 3/8, 5/16; 3 pCt. 68 ?/16; 4 pCt. 88 3/8, 7/16, 3/8; Aand. Holl. Spoorw. 59; Belgie 2 1/2 pCt. 48 9/16, 1/4; Fr. Oblig. 3 pCt. 55 1/8, 1/4, 3/16; Spanje Ardoins 5 pCt. 12 1/8; dito van 510 p. st. 12 3/8, 7/16; dito Onbep. St. 11 7/8; dito 3 pCt. 38 5/8, 11/16; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 33 1/4, 3/8; Coupons Ardoins 8 9/16, 1/8; Portugezen te Londen 5 pCt. 37 1/8, 1/4; Id. 4 pCt. 36 7/8, 15/16; Rusland 5 pCt. 106 3/8, 1/2, 3/8; dito 1828—29 104 7/8; dito 4 1/2 pCt. 96 9/16; 4 pCt. bij *Hope* 89 1/2; Id. bij *Stieglitz* 89 1/16, 1/8; Id. 5de Serie 88 15/16; Certif. van Assingn. 6 pCt. 67 1/2; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 79 1/2, 5/8; Nieuwe 2 1/2 pCt. 42 1/2, 11/16; dito Nieuwe 5 pCt. 83 7/8, 84 3/16; Amerika Bankactiën 3 1/4, 5/16; Denem. 5 pCt. 101 1/8, 1/4; N. Mex. 5 pCt. 29 1/2; Peru 4 1/2 pCt. 80 7/8, 81.

Advertentiën.

*** Al degenen die iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van, den Boedel van wijle Vrouwe J. E. CRUL, in leven Weduwe van den WelEdelGeboren Heer Mr. C. J. W. NAHUIJS VAN BURGST, te *'s Princenhage* overleden den *7. Julij jongstleden*, worden verzocht, daarvan opgave te doen ten Kantore van den Notaris K. H. BODE te *'s Princenhage*, voor of op den 1. *September* 1850.

211de STAATS-LOTERIJ.

In de Collecte van Mevrouw de Weduwe F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, te *Breda*, is getrokken op No. 5736,

DE KAPITALE PRIJS VAN

f 100,000.

*** Tegen *Mei* of *Augustus* des volgenden jaars wordt voor een klein fatsoenlijk gezin TE HUUR gevraagd, een **HUIS met TUIN**, voor ZOMER- en WINTERVERBLIJF, en wel onmiddellijk in de omstreken van *Breda*; liefst te *Ginneken* of *'s Prinsenhage*. Brieven *franco*, onder de Letters A. B., bij Broese & Comp. te *Breda*.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn uitgegeven en worden met veel succes gedebiteerd:

HOLLANDER, (J. J. DE) Handleiding tot de kennis der Maleische Taal, 2de druk. Prijs . . . . *f* 1,00.

——— Handleiding tot de beoefening van het Maleisch Letterschrift, ter dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden . . . . *f* 0,30.

ROORDA VAN EYSINGA, (P. P.) Beknopte Maleische Spraakkunst en Chrestomathie, met Italiaansch en Arabisch karakter; benevens een volledig hoog en laag Maleisch Woordenboek met Italiaansch karakter . . . . *f* 3,00.

——— Maleisch en Nederduitsch Woordenboek afzonderlijk . . . . *f* 1,50.

HEUSDEN, (A. A. VAN) Leerboek der Aardrijkskunde ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden. 5de druk . *f* 1,80.

KUIJPER Hz., (G.) Beginselen der Nederlandsche Spraakleer voor schoolgebruik. 2de druk . . . . *f* 0,80.

BOSSCHA, (J.) Schets der Algemeene Geschiedenis en van die des Vaderlands, ten dienste vooral der Adspiranten tot Kadets bij de Koninklijke Militaire Akademie, 9de druk. . . *f* 2,60.

DORN SEIFFEN, (Mr. G.) Handboek der Algemeene Geschiedenis, in 5 deelen compleet; bevattende het eerste deel, de Geschiedenis der Oostersche volken; het tweede deel, de Grieken; het derde deel, de Romeinen; het vierde deel, de Middeleeuwen; het vijfde deel, 1e en 2e stuk, de Nieuwe Geschiedenis. *f* 21,70.

Ieder deel van dit werk is afzonderlijk verkrijgbaar.

——— Handleiding der Algemeene Geschiedenis, voor het onderwijs in de Gymnasiën, naar gelijke volgorde. In 5 stukken kompleet. . . . . *f* 3,25.

——— Gelijktijdig Overzigt der voornaamste Vorsten van Europa, van den jare 800 tot onze dagen. In vier Tabellen, op groot drukpapier . . . . *f* 0,90.

Dito, dito op zwaar papier . . . . » 1,40.

——— Voornaamste Gebeurtenissen der Algemeene Geschiedenis, gelijktijdig beschouwd tot 1832 . . . . *f* 1,20.

——— Geslacht-Tafel der Koningen van Europa van 1500—1840 en Overzigt der Staten, regerende Vorsten en Staatsvormen 1840 . . . . *f* 0,50.

——— Voortgang der Beschaving zigtbaar in de Geschiedenis der Volken . . . . *f* 0,40.

Bij bovengemelden is ter perse en zal binnen kort het licht zien:

I. HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER HOOGDUITSCHE TAAL, inzonderheid ter dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden. Door H. WEIFFENBACH, Leeraar aan genoemde Akademie.

II. HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER ENGELSCHE TAAL, inzonderheid ter dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden. Door Dr. J. J. DE HOLLANDER, Lector aan genoemde Akademie.